مقاله

پرسمانی در باب گشت ارشاد

■ ادامه از صفحه یک

۶. چرا فقط برای مردم امر به معروف داریم و نسبت به مسئولان امر به معروف صورت نمی‌گیرد؟

امر به معروف منحصر به مردم عادی نیست و مسئولان هم به گشت ارشاد نیاز دارند. امر به معروف چه در مرحله تذکر زبانی و قلمی و چه در مرحله برخورد قضایی در سطح مسئولان الآن هم وجود دارد (چه در قالب رسانه‌ها و چه نهادهای نظارتی) اما کافی نیست و ضعیف است. به همین نسبت امر به معروف اجتماعی و در لایه مردم عادی هم ضعیف است و اگر غیر از این بود وضعیت جامعه طور دیگری بود. علی‌ای حال به‌قول معروف «اثبات شیء نفی ماعدا نمی‌کند» و باید در هر دو سطح امر به معروف و نهی از منکر رونق یابد و نمی‌توان هیچ‌کدام را معطل دیگری کرد.

۷. آیا نباید برای اصلاح بی‌حجابی اول اوضاع اقتصادی را بهتر کرد؟

اگر تنها دلیل بی‌حجابی مشکلات اقتصادی باشد این ادعا می‌تواند درست باشد. اما این‌طور نیست، ممکن است بخشی از هنجارشکنی‌ها منشأ اعتراضی داشته باشد، اما موضوع سبک زندگی خیلی پیچیده‌تر از اینهاست. مطالعات میدانی هم نشان می‌دهد بخش قابل توجهی از رفتارهای این‌چنینی در طبقات اجتماعی نسبتاً مرفه جامعه رخ می‌دهد و اتفاقاً وضعیت مراکز تفریحی و خرید شمال شهر تهران (که در این اوضاع اقتصادی مخاطبان به خصوصی دارد) خود بخشی از این واقعیت را هویدا می‌کند. به‌طور کلی باید گفت هنجارگریزی در امر پوشش پدیده‌ای فرهنگی و مرتبط با سبک زندگی است، اما جریانات سیاسی ضدانقلاب و فرصت‌طلب سعی می‌کنند آن را سیاسی قلمداد و آن را موجی علیه نظام تصویر کنند. درعین‌حال باید توجه داشت برای نظام اسلامی به‌جز اصل بقا، چگونه ماندن هم مهم است و نمی‌توان با این توجیه که اصرار بر نظارت بر پوشش ممکن است به ناراضی تراشی منجر شود، هنجارشکنی‌ها را نادیده گرفت.

۸. چرا حکومت می‌خواهد در حوزه خصوصی مردم دخالت کند؟

اولاً حجاب و پوشش در خیابان از مصادیق حوزه خصوصی نیست و کاملاً به عرصه عمومی جامعه و حقوق عامه مردم نسبت به یکدیگر مرتبط است. ثانیاً حتی اگر از ضوابط اسلامی که در مورد رعایت حجاب تصریح دارد هم بگذریم باید گفت همه حکومت‌ها (حتی لیبرال‌ترین‌ها) به نحوی در حوزه شخصی و خصوصی مردم دخالت می‌کنند. مثلاً در همه جای دنیا حمل و نگهداری مواد مخدر جرم است. آیا در کشورهای غربی مردم نمی‌توانند بگویند جیب و کیف من جزو حریم شخصی من است که به حکومت چه ارتباطی دارد که من در آن چه موادی نگهداری می‌کنم؟ تفاوت تنها در مصادیق مداخله است و اصل مداخله حکومت در شئون شخصی اصلی جهانشمول است.

۹. مگر وجوب امر به معروف و نهی از منکر در صورت عدم تأثیر اسقاط نمی‌شود، پس دلیل اصرار بر ادامه چیست؟

اولاً معلوم نیست که اکثر کسانی که یک گناه را انجام می‌دهند آن را با برنامه‌ریزی قبلی و از سر لجاجت انجام دهند که این قاعده در موردشان صدق کند. ثانیاً این احتمال عدم تأثیر در مرحله تذکر لسانی معنادار است و وقتی به مرحله ضابطان و مأموران می‌رسد بی‌معناست. وظیفه مأموران در برخورد با جرائم احتمالی جلوگیری با ابزارهای قانونی است.

۱۰. وقتی نوعی از پوشش عرف می‌شود دیگر نهی از منکر در مورد آن چه معنایی دارد؟

اولاً هنجارشکنی عرف جامعه نیست و اگر عده‌ای از هم‌وطنان ما دقت کافی را در انتخاب پوشش خود ندارند، به این معنا نیست که عامدانه و با انتخاب قبلی این کار را کرده‌اند و اتفاقاً اکثریت آنها به نجابت و شأنیت زن ایرانی توجه دارند. ثانیاً عادت جمعی بخشی از مردم هیچ‌گاه مبنای حق و باطل نبوده و اصلاً انبیا آمده‌اند تا عادات اجتماعی خوب را ترویج و عادات اجتماعی غلط را اصلاح کنند. در هر جامعه‌ای ممکن است به دلایلی عادات اجتماعی غلطی رایج شود، وظیفه نهادهای انتظامی و فرهنگی آن جامعه این است که با این عادات مقابله کنند. فرض کنید در شهری شیوه‌های رانندگی غلط شیوع یابد، آیا می‌توان کل قوانین راهنمایی و رانندگی را در آن شهر تعطیل کرد تا مردم در استمرار عادت غلط خود آسوده باشند؟ علاوه بر اینها باید دقت کرد که جامعه ایرانی در طول هزاران سال جامعه‌ای نجیب و متمدن بوده و به‌هیچ‌عنوان به برهنگی و عریانی روی خوشی نشان نداده و نمی‌دهد.

۱۱. آیا نمی‌توان به‌جای مأموران انتظامی کار را به مردم سپرد تا خودشان حل کنند؟

امر به معروف و نهی از منکر در مرحله زبانی وظیفه همه است، اما اگر قرار باشد عموم مردم در مرحله‌ای فراتر از این وارد شوند، نظام اجتماعی دچار چالش می‌شود و بیم رفتارهای به‌مراتب خارج‌تر از ضابطه می‌رود. از این رو، باید نهاد انتظامی و قضایی حاضر باشد تا در مرحله فراتر از تذکر لسانی عمل کند. این مرحله قابل‌واگذاری به عامه مردم نیست.

۱۲. وقتی سلبریتی‌ها و محصولات هنری، صفحات پرمخاطب در فضای مجازی و تولیدکنندگان پوشاک در حال ترویج بی‌حجابی هستند، چرا با افراد معمولی که معلول این روند هستند برخورد می‌شود؟

این نقد کاملاً وارد است و در مرحله انتظامی، برخورد با علل و عوامل مولد بی‌حجابی بر برخورد با معلول (افراد عادی) مقدم است. طبیعی است که نهادهای نظارتی گوناگون فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی موظف‌اند کانون‌های اصلی ترویج بی‌حجابی اعم از سلبریتی‌ها، صفحات مجازی، تولیدکنندگان و مدسازان را شناسایی کنند و با ابزارهای قانونی و حاکمیتی مانع از ادامه کار آنها شوند. از طرفی پوشاک متناسب با هویت اسلامی ایرانی و حجاب کامل با قیمت مناسب باید در دسترس همگان باشد.

۱۳. بهتر نیست به‌جای برخورد، مثلاً جریمه مالی قرار دهیم؟

نتیجه منطقی این تصمیم آن است که ثروتمندان حاشیه‌امن خواهند یافت و تنها کم‌برخوردارها مجازات خواهند شد. در واقع این کار نوعی «مالیات بر هنجارشکنی» و رانتی برای اغنیا است.

۱۴. آیا ادامه کار گشت ارشاد جامعه را دوقطبی نمی‌کند؟

نمی‌توان انکار کرد که قطبی‌سازی‌ای در مورد پوشش در حال شکل‌گیری است اما اگر منصفانه بنگریم، در واقع این گشت ارشاد نیست که جامعه را دوقطبی می‌کند، بلکه بازنمایی مبالغه‌آمیز معدود رفتارهای خارج از ضابطه برخی مأموران آن در فضای مجازی از یک طرف و از طرف دیگر کاسبکاری ضدانقلاب و برخی جریانات فرصت‌طلب داخلی به این فضا دامن می‌زند. تردیدی نیست که جریانی در خارج از کشور با محوریت چند مهره ضدانقلاب به دنبال بهره‌برداری از مسئله حجاب علیه نظام هستند و مترصد فرصتی هستند تا از کاه کوه بسازند. حساب عموم مردم را باید از این فرصت‌طلبان جدا کرد. آنچه از گشت ارشاد در رسانه‌ها بازنمایی می‌شود همه واقعیت نیست، اما به‌عنوان وجه غالب از آن به مخاطب عرضه می‌شود. طبیعی است که مأموران هم باید هوشیار باشند و از هرگونه بهانه دادن به فرصت‌طلبان پرهیز کنند. برای مقابله این قطبی‌سازی هم نظارت بر گشت‌های ارشاد باید تقویت شود و هم به جامعه توضیح داده شود که با چند فیلم موردی و ناقص نمی‌توان کل یک پدیده را قضاوت کرد.

۱۵. آیا گشت ارشاد باید به همین رویه موجود ادامه دهد؟

رویه عمل کنونی این گشت‌ها مشکلات زیادی دارد و باید جداً متحول شود. مأموران آن باید از افراد آموزش‌دیده و دارای سعه‌صدر حداکثری و متخلق به اخلاق اسلامی باشند اگر برخی مأموران کنونی با این شاخص‌ها منطبق نیستند از آن جدا شوند. سامانه‌های نظارتی هوشمند و آنلاین بر عملکرد این یگان‌ها و نیز بازرسی‌های مداوم و حتی مردمی می‌تواند درصد خطای عملکرد آنها را کاهش دهد. علاوه بر اینها باید الگوهای عمل ایجابی و فرهنگی نیز با عملیات این یگان‌ها ترکیب و هم‌افزا شود تا اثربخشی آن حداکثری شود.

طبیعتاً آنچه در سطور بالا رفت پاسخ جامع و کاملی به همه سؤالات پرتکرار و متعدد جامعه در خصوص حجاب قانونی و مسائل حاشیه‌ای آن نیست، باید مجال گفت‌وگو و تأمل در این‌باره فراهم آید تا ابهامات موجود در این باب تا حد زیادی برطرف شود.

خبر اول

افتتاح بزرگ‌ترین خط تولید پنل‌های خورشیدی در خمین با حضور رئیس‌جمهور

برق خورشید از خمین وصل می‌شود

ریاست جمهوری

رئیس‌جمهور در بیست و نهمین سفر استانی خود، روز گذشته به استان مرکزی رفت و بزرگ‌ترین خط تولید پنل‌های خورشیدی در خمین را افتتاح کرد. اهمیت این خط تولیدی از آن روست که اکنون در تمام دنیا برنامه‌ریزی برای آینده و تأمین انرژی‌های پاک حول انرژی‌های هسته‌ای و خورشیدی می‌چرخد و انرژی‌های فسیلی به سرعت جای خود را به این دو خواهند داد. جمهوری اسلامی نیز از این قاعده مستثنا نیست و سیاستگذاری در این زمینه از سال‌های گذشته آغاز شده و اکنون یکی از آنها به مرحله بهره‌برداری رسیده است.

جهان شتابان به سوی تسخیر آفتاب و انرژی پاک و ارزان و لایزال می‌رود. ایران از بهترین نقاط کره‌خاکی برای سیم‌کشی از آفتاب به درون صنایع و خانه‌هاست. حتی بزرگ‌ترین تولیدکنندگان نفت‌وگاز جهان برای تولید برق از آفتاب برنامه گسترده دارند. دیروز رئیس‌جمهور در خمین بزرگ‌ترین خط تولید پنل خورشیدی کشور را که می‌تواند سالانه به اندازه توان تولید برق دو نیروگاه بزرگ گازی و اتمی، پنل بسازد، افتتاح کرد. به موازات این اقدام، معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان انرژی اتمی هم که به خنداب رفته بود، از برنامه‌ریزی این سازمان برای تولید ۱۰ هزار مگاوات برق جدید در سطح کشور خبرداد.

رئیسی همچنین به هپکو رفت که استقبال و تشکر کارگران از او مورد توجه رسانه‌ها قرار گرفت؛ هپکویی که دچار تعطیلی بود و کارگرانش چند سال پیش روی ریل آهن سفره خالی پهن کردند و همین رئیسی در دوره‌ای که رئیس‌قضا بود، بازگشت این شرکت بزرگ دولتی را به تولید کلید زد و حالا برای توسعه بیشتر آن ضرب‌الاجل تعیین کرد.

■ آذرآب را احیا می‌کنیم

رئیسی در اولین برنامه سفر خود به استان مرکزی با حضور در مجتمع صنایع آذرآب از نزدیک در جریان مشکلات این واحد تولیدی قرار گرفت. رئیس‌جمهور در جمع کارگران این مجتمع ضمن استماع درخواست‌های آنها، با تأکید بر اینکه مشکل اصلی آذرآب نبود کار نیست، گفت: این مجتمع تولیدی، پول‌ساز و اعتبارساز است اما محور اساسی مشکلات اینجا مدیریت و مالکیت است.

رئیسی با ابراز ناخرسندی از عدم حمایت از مجتمع صنایع آذرآب، اظهار داشت: بانک کشاورزی ارتباط مأموریتی به اینجا ندارد و باید سهامش به یک مجموعه‌ای که دارای وظایف و تخصص مرتبط هست، واگذار شود. رئیس‌جمهور با ابراز تأسف از اینکه کارخانه‌ای که خودش توان رفع نیازمندی‌های سایر کارخانجات و صنایع را دارد امروز با کمتر از ۱۰ درصد ظرفیت خود کار می‌کند، تأکید کرد: کارخانه آذرآب را احیا خواهیم کرد و کاری می‌کنیم که ظرفیت کارگری این کارخانه حداقل به همان ظرفیت ۳ هزار نفر سابق بازگردد. رئیسی افزود: هپکو و آذرآب نمادهای غرور ملی و اعتماد به نفس ملی هستند، این واحدهای تولیدی را احیا می‌کنیم و نمی‌گذاریم بیش از این لطمه ببینند. مجتمع عظیم صنعتی آذرآب در سال‌های گذشته طی فرایند خصوصی‌سازی واگذار شده بود اما به دلیل تخلفات گسترده در زمان تصدی ریاست قوه قضائیه توسط آیت‌الله رئیسی، مالکیت این کارخانه از بخش خصوصی گرفته شد و از سوی دولت به بانک کشاورزی واگذار شده بود اما این بانک نیز نتوانسته به خوبی این واحد را مدیریت کند و در حال حاضر تنها با ۱۰ درصد توان در حال فعالیت است.

■ خصوصی‌سازی ناموفق بلای جان مجتمع‌های تولیدی

رئیس‌جمهور همچنین در بازدید از شرکت تولید تجهیزات سنگین هپکو در جمع مهندسان و کارگران این مجتمع تولیدی گفت: محصولاتی که در داخل کشور از جمله در هپکو ساخته می‌شود به هیچ‌عنوان نباید از خارج وارد شود.

رئیسی با تأکید بر مقابله با مافیای واردات گفت: وارداتی که موجب ایجاد مشکل برای تولید داخل شود ممنوع است و با آن مقابله می‌کنیم، چرا که این مهم از تأکیدات رهبر معظم انقلاب است. وی همچنین در پاسخ به درخواست برخی از کارگران این مجتمع تولیدی برای عدم دخالت افراد غیرکارشناس در مدیریت هپکو تصریح کرد: مسائل شرکت‌های تولیدی باید به صورت تخصصی پیگیری و حل شود و افراد غیرمتخصص حق دخالت در این موضوعات را ندارند. وی با قدردانی از زحمات کارگران و کارکنان هپکو گفت: هپکو در کشور تولید قدرت می‌کند و نماد غرور و اعتماد به نفس ملی است. دولت در خدمت هر کسی است که در کشور دغدغه تولید داشته باشد. رئیسی با اشاره به مشکلات کارخانجات بزرگ تولیدی در استان مرکزی گفت: خصوصی‌سازی ناموفق و غلط در کنار مدیریت ناصحیح عوامل اصلی مشکلات این مجتمع‌های تولیدی است.

■ افتتاح بزرگ‌ترین خط تولید پنل‌های خورشیدی در خمین

سید ابراهیم رئیسی همچنین با حضور در مجتمع «مانا انرژی پاک» بزرگ‌ترین خط تولید پنل‌های خورشیدی کشور را افتتاح کرد. این خط تولید با ظرفیت ۵۰۰ مگاوات به بهره‌برداری رسید که در فاز تکمیلی امکان تولید پنل‌های خورشیدی برای تأمین سالانه ۱۵۰۰ مگاوات برق را دارد. طبق برنامه‌ریزی صورت گرفته تا سال ۱۴۰۴ زنجیره ساخت تمامی اجزای پنل خورشیدی در این شرکت بومی خواهد شد. این شرکت خصوصی همچنین در حال ساخت بزرگ‌ترین نیروگاه خورشیدی (مزرعه خورشیدی) کشور با ظرفیت تولید سالانه ۱۰۰ مگاوات برق در شهرستان محلات استان مرکزی است.

■ کلید حل مشکلات در دستان مردم است نه بیگانگان

رئیسی در ادامه برنامه‌های سفر به استان مرکزی، در جمع اقشار مختلف مردم خمین، با ابراز خرسندی از حضور در میان اهالی زادگاه امام خمینی (ره) گفت: افتخار خمین این است که شهر زادگاه رهبر عالی‌قدر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران است. شخصیتی که در این شهرستان پا به عرصه گذاشت، منشأ تحول بزرگی در جهان اسلام شد؛ تحولی که نه فقط در دوران حیات امام خمینی (ره) بلکه پس از رحلت ایشان نیز استمرار یافت.

رئیس‌جمهور بر ضرورت آشنایی هر چه بیشتر نسل جوان با شخصیت و منش تاریخ‌ساز امام (ره) تأکید و خاطرنشان کرد: اولین ویژگی ممتاز امام خمینی اخلاص او بود. امام (ره) عمر با برکت خود را در حوزه‌های فقه، تفسیر، اصول، عرفان، فلسفه و کلام صرف کرد و خداوند به خاطر اخلاص به او شخصیت و جایگاهی عالی مرحمت کرد. وی با بیان اینکه جمله معروف «عالم محضر خداست» سنگ زیربنای اندیشه امام (ره) بود، گفت: در سیره و منش سیاسی امام (ره) مفهوم «مردم» محوری‌ترین نقش را داشت. ایشان مردم را به معنای واقعی کلمه باور داشت و معتقد به نقش‌آفرینی جدی مردم در حکمرانی بود. رئیسی توجه همیشگی به محرومان جهان را دیگر ویژگی شاخص بنیانگذار فقید انقلاب اسلامی دانست و با تأکید بر اینکه امروز بهترین مبیّن و مفسر خط امام، رهبری انقلاب است، اذعان داشت: رهبری دغدغه‌ای جز استمرار خط و راه امام راحل در جامعه ندارد و امروز امتداد آرا و اندیشه‌های امام، در سیره و کلام ایشان قابل مشاهده است.

■ قطب صنعتی کشور نباید واحد نیمه تعطیل داشته باشد

رئیس‌جمهور در بخش دیگری از سخنان خود، فعال‌سازی زیرساخت‌های تولیدی را جزو مهم‌ترین اهداف سفرهای استانی دولت مردمی خواند و با تأکید بر عزم جدی دولت بر تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام، گفت: در سفر به همه استان‌ها تأکید کرده‌ام که اولویت دولت مردمی کلنگ‌زنی طرح‌های جدید نیست، بلکه به دنبال رفع گرفتاری‌های مردم از جمله اتمام پروژه‌های نیمه‌تمام در سراسر کشور هستیم

آیت‌الله رئیسی با اشاره به ظرفیت‌های مهم استان مرکزی خصوصا در حوزه صنعت، از رکود یا فعالیت ناقص برخی واحدهای صنعتی استان ابراز ناخرسندی کرد و گفت: استان مرکزی از استان‌های پرظرفیت کشور است، اما به دلیل برخی سوءمدیریت‌ها، بخشی از ظرفیت‌های استان معطل مانده است. ما در استانی که قطب صنعت کشور است، به هیچ عنوان نباید واحدهای صنعتی نیمه‌تعطیل داشته باشیم. رئیس‌جمهور با تأکید بر اهمیت بالای مفهوم «ما می‌توانیم» در منظومه گفتمانی دولت مردمی، خاطرنشان کرد: اعتقاد ما این است که با وجود تهدیدها و تحریم‌ها، راهکار برای برون‌رفت از مشکلات وجود دارد و این راهکار نه در دست بیگانگان بلکه در دستان توانمند مردم خودمان است.

■ برای اصلاح بسترهای فسادزا سراغ علت‌ها رفتیم نه معلول‌ها

رئیس‌جمهور در ادامه سخنان خود از عزم جدی دولت برای ساماندهی اقتصاد سخن گفت و با تأکید بر اصلاحات ساختاری و نهادی به عنوان اولویت دولت، خاطرنشان کرد: با هر بستر اقتصادی که رانت‌خواری، فساد و زد و بند در آن وجود دارد مبارزه می‌کنیم؛ به جای مبارزه با معلول‌ها مبارزه با علت‌ها را در پیش گرفتیم تا بسترهای فسادزا را اصلاح کنیم. ممکن است در این مسیر مشکلاتی هم پیش بیاید، اما یقین داریم اصلاح بسترهای فسادزا می‌تواند وضعیت و شرایط اقتصادی را برای فعالان اقتصادی بهتر از قبل کند. رئیس‌جمهور با تأکید بر اینکه دولت با هرگونه رابطه ناسالم، رشوه، رانت و یا فساد مقابله خواهد کرد، گفت: یقین داریم در این مبارزه و ایستادگی مردم دولت را همراهی خواهند کرد.

نمای نزدیک

■ برنامه‌ریزی برای تولید ۱۰ هزار مگاوات برق هسته‌ای

محمد اسلامی، معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان انرژی اتمی ایران در جریان سفر به شهرستان خنداب اظهار کرد: وجود مجتمع آب سنگین و رآکتور خنداب در این شهرستان موجب ایجاد ظرفیت بزرگ علمی، صنعتی و پژوهشی و همچنین سبب ارتقای سطح دانش و فناوری کشور شده و این مرکز به سهم خود برای جذب نخبگان محلی و منطقه‌ای تأثیرگذار بوده است.

رئیس سازمان انرژی اتمی در خصوص برنامه سازمان برای تولید برق هسته‌ای و توسعه نیروگاه‌های اتمی اظهار کرد: موضوع مهم، برق هسته‌ای است که بر اساس اراده‌ای که در کشور وجود دارد و همچنین به لطف الهی و آنچه در قانون بودجه پیش‌بینی شده؛ تولید ۱۰ هزار مگاوات برق جدید در سطح کشور برنامه‌ریزی شده است که این پروژه اکنون در دست اقدام قرار دارد و به سمت تولید آن در حرکت هستیم؛ به‌طوری که در شرایط فعلی یک نیروگاه هزار مگاواتی فعال در بوشهر داریم که به عنوان انرژی پاک و بدون آلایندگی و همچنین برق پایدار در طول شبانه روز و به صورت ثابت به شبکه تزریق می‌شود که برق هسته‌ای تولیدی در تنظیم بار شبکه بسیار مؤثر بوده است. وی اضافه کرد: از چند ماه قبل و پس از سفر رئیس‌جمهور به استان بوشهر، برنامه‌های اجرای پروژه واحدهای ۲ و ۳ نیروگاه بوشهر شتاب گرفته است.

اسلامی خاطرنشان کرد: با تأکیدات رئیس‌جمهور، این پروژه وضعیت متفاوتی یافته و امیدواریم بتوانیم سرفصل‌های دیگر در همه جبهه‌هایی را که متصور است فعال کنیم و در نظر داریم تا واحدهای ۲ و ۳ نیروگاه اتمی بوشهر از این پس پیشرفت بیشتری را ثبت کنند. رئیس سازمان انرژی اتمی در پایان سخنانش گفت: برنامه دیگری که در دست اجرا داریم، پروژه توسعه خنداب است که طرح‌های توسعه خنداب را آغاز خواهیم کرد.

ویژه

■ پشت‌پرده یک کمپین مردمی و خودجوش!

اصلاح‌طلبان در فضای مجازی می‌گویند که بسیاری از محجبه‌ها با گشت ارشاد در ایران مخالف هستند و از کمپین «من محجبه‌ام و مخالف گشت ارشادم» صحبت می‌کنند؛ کمپینی که اصلاح‌طلبان و البته رسانه‌های فارسی زبان بیگانه، از آن حمایت می‌کنند و آن را پرتعداد و نشانه مخالفت مذهبیون و حامیان نظام با گشت ارشاد می‌دانند. با این حال، روشن شده که آغازگر این کمپین یک آقای اصلاح‌طلب و نه یک خانم محجبه بوده است. محمدرضا جلایی‌پور، فعال سیاسی اصلاح‌طلب آغازگر این کمپین بوده و در تلاش برای دیده شدن آن، مطالب مرتبط را بازنشر می‌کند و در حمایت و تئوریزه کردن آن یادداشت‌های متعدد می‌نویسد. کمپین او از سوی بی‌بی‌سی و رسانه‌های ضد ایرانی مشابه حمایت می‌شود.

اولین استوری اینستاگرامی بازنشر شده جلایی‌پور در این موضوع، پست اینستاگرامی یک خانم چادری است؛ فاطمه پهلوانی. پهلوانی عضو حزب اتحاد ملت است، حزبی که پس از انحلال حزب مشارکت، با همان افراد باقی‌مانده شکل گرفت و طیف رادیکال اصلاح‌طلبان را شکل می‌دهد. او با هشتگ نه به حجاب اجباری و هشتگ مربوط به این کمپین جدید فعال شده است. با این حساب روشن شد که کمپین‌های مردمی! و خودجوش مورد حمایت اصلاح‌طلبان چگونه به دست خودشان خلق می‌شود.

■ انتقاد آفتاب یزد از سکوت رئیسی و سخن روحانی!

روزنامه آفتاب یزد گرچه از رسانه‌های جریان اصلاحات است، اما از هفته‌هایی قبل از انتخابات ریاست جمهوری سال گذشته به نفع سیدابراهیم رئیسی تغییر جهت داد و به حمایت از رئیسی پرداخت.

این روزنامه در شماره اخیر خود هم یادداشتی کوتاه در واکنش به موضع‌گیری اخیر حسن روحانی منتشر کرده است که جالب توجه می‌نماید: «جناب روحانی به رئیس جمهوری فعلی اصرار کرده‌اند که: واقعیت‌ها را به مردم بگویید، ایضاً فرموده‌اند که خزانه پر از میلیاردها دلار و ریال را تحویل دولت رئیسی داده‌اند.» و بعد خود این روزنامه در مقام پرسش از حسن روحانی ادامه می‌دهد: «کدم واقعیت؟ غارت ارزهای ۴۲۰۰ تومانی در حلقه‌های رانتی یا وام‌های بی‌برگشت میلیارددلاری و ریالی، واردات خیالی روی کاغذ و وام‌های کلان برای اینگونه واردات فضایی و دهها و صدها قلم از رفتارهای خلاف قانون از واردات میلیاردی داروی «رمدسیویر» که موجب مرگ عمدی هزاران نفر از هموطنان شده و هنوز باید دستگاه قضا بر این خطای علمی و عمدی ورود کند. غیر از کشور ما و وزیر محترم سابق بهداشت و درمان، دیگر کدام کشور این داروی بی‌اثر و زیان‌آور را به کشورش وارد نموده؟ جواب: سکوت ... فقط ایران» و بعد کنایه‌وار می‌نویسد: «ظاهراً با جلو رفتن زمان و اینگونه امور بیم آن می‌رود که دولتمردان فعلی به محکمه خواسته شده و از آنان شکایت گردد!»

آفتاب یزد که معترض فرافکنی روحانی است، انتقاد از سکوت مقابل این اظهارات را هم متوجه رئیسی و دولتمردان او می‌داند: «جل‌الخالق از این امور معاونین جناب رئیسی که هر کدام جداگانه قصد ورود به عرصه سیاست کشور به عنوان ریاست جمهور را داشتند؛ چگونه است که در قواره معاونین و دستیاران جناب رئیسی پاسخ اینگونه نکات را نمی‌دهند؟ شاید سیاست بر سکوت و تحمل اینگونه ادعاها قرار گرفته. اگر چنین است ما نیز انرژی خود را در موارد صرف نکرده سکوت اختیار کنیم. فقط ترس و وحشت ما اصحاب قلم و رسانه از این سکوت تداعی‌گر استخوان در گلو و خار در چشم مولای موحدان است که ان‌شاءالله اینگونه مباد. امید بر آن داریم که رئیس‌جمهور محترم سابق در این میدان حداقل واقعیت‌های دوران حکومت خود را به مردم بگوید.»

یادداشت

علی حسن حیدری

نمونه‌ای موفق در مدیریت بحران‌های منطقه‌ای

مذاکرات صلح آستانه یا «روند آستانه» با ابتکار عمل ایران و روسیه و همراهی ترکیه از ژانویه ۲۰۱۷ (بهمن ۱۳۹۵) با حضور نمایندگان سه کشور در شهر آستانه قزاقستان با هدف حل و فصل منازعات سوریه و پایان بخشیدن به شش سال جنگ در این کشور آغاز شد.

اواخر سال ۲۰۱۶ زمانی که مذاکرات وین و ژنو نتوانست راه‌حلی برای چالش در دمشق ارائه دهد، تهران و مسکو با همکاری آنکارا پیشنهاد برگزاری نشست‌هایی با محتوا و مکان متفاوت دادند. فرصت ابتکاری آستانه، به دلیل محل برگزاری آن در شهر آستانه قزاقستان به روند آستانه شهرت یافت. مذاکرات آستانه با توجه به توفیق در برقراری آتش بس در سوریه و نشاندن دولت و معارضان مسلح دور میز مذاکره، در مقایسه با نشست‌های وین و ژنو توانست چشم‌انداز قابل قبولی را به نمایش بگذارد.

از ژانویه ۲۰۱۷ تا پیش از نشست تهران، ۱۸ بار نمایندگان سه کشور، به همراه نمایندگان سوری و معارضان دولت و شش بار رؤسای جمهور ایران، روسیه و ترکیه، در راستای توسعه روند صلح و حل و فصل بحران سوریه، دور میز مذاکره کنار هم نشسته‌اند.

محور ثابت همه این مذاکرات تأکید بر حفظ حاکمیت، استقلال و تمامیت ارضی سوریه و مبارزه با تروریسم بوده است. در سطح سران سه کشور، تا پیش از نشست تهران، شش نشست برگزار شده بود. نشست سوچی روسیه در اول آذر ۹۶، نشست آنکارا در ۱۵ فروردین ۹۷، نشست تهران در ۱۶ شهریور ۹۷، نشست سوچی در ۲۵ بهمن ۹۷، نشست آنکارا در ۲۵ شهریور ۹۸ و نشست مجازی و فوق العاده تهران در ۱۱ تیر ۹۹ در سطح سران سه کشور برگزار شده است.

حاصل این نشست‌ها در مجموع باعث مهار بحران، عبور از پروژه براندازی و تثبیت تدریجی اوضاع در سوریه بود، از این رو از نشست‌های روند آستانه فارغ از فراز و نشیب‌هایی که داشته است، می‌توان به عنوان فرمتی موفق در حل منازعات منطقه‌ای، تأمین امنیت منطقه و مبارزه با تروریسم از طریق سیاسی و به دور از مداخلات بیگانگان یاد کرد.

در هفتمین نشست سه‌جانبه سه کشور ضامن روند آستانه، که در تاریخ ۲۸ تیرماه ۱۴۰۱ در تهران برگزار شد، بر حفظ استقلال، تمامیت ارضی سوریه و لزوم مقابله با تروریسم، محکومیت تداوم حملات رژیم صهیونیستی به سوریه، نقش مهم کمیته قانون اساسی در حال نهایی منازعات، ضرورت تسهیل بازگشت امن آوارگان، مخالفت تا تصرف و انتقال و فروش غیرقانونی نفت سوریه، تأکید و توافق شد. در بیانیه پایانی هفتمین نشست سه‌جانبه نیز ضمن تأکید بر نفی هرگونه راه‌حل نظامی، تنها راهکار موفق حل منازعات سوریه، مذاکرات سیاسی سوری ـ سوری با تسهیل گری سازمان ملل در چارچوب قطعنامه ۲۲۵۴ شورای امنیت سازمان ملل تصریح و تأکید شده است. همچنین بر تقویت و توسعه هماهنگی سه کشور در مدیریت توافقات فیمابین، احترام به اهداف و اصول منشور ملل متحد، متعهد بودن به حاکمیت، استقلال، وحدت و تمامیت ارضی جمهوری عربی سوریه و عدم انجام اقدامات تضعیف کننده اصول توافق شده به عنوان الزامات اجرایی توافقات تأکید شده است.

با توجه به شرایط بین الملل در ابعاد سیاسی، امنیتی و اقتصادی از یک سو و ضرورت‌های ناشی از مشارکت‌های استراتژیک میان ایران و روسیه و ایران و ترکیه به نظر می‌رسد این کشورها هوشیارتر از آن هستند که شراکت استراتژیک خود را فدای اهداف فرعی و جانبی بکنند. از این رو هر سه کشور به ضرورت توجه به محورهای توافق شده در هفتمین نشست آستانه توجه دارند. تنها نکته مورد ملاحظه در این میان ملاحظات ترکیه با رژیم صهیونیستی است، ایران و روسیه در مواجهه با نقض حاکمیت و حریم سوریه موضعی روشن دارند و اما ترکیه به دلیل رابطه عمیقی که با این رژیم دارد، با تحفظ و مدارا با حملات صهیونیست‌ها به خاک سوریه برخورد می‌کند؛ اما باید دقت داشت، این موضوع هم در مقایسه با شراکت استراتژیک ترکیه با ایران و حتی روسیه، از وزن کمتری برخوردار است و آنکارا منافع حیاتی خود را قربانی ملاحظات سیاسی با رژیم اشغالگر فلسطین نخواهد کرد و هوشیارتر از آن است که شراکت استراتژیک با جمهوری اسلامی را قربانی ماجراجویی‌های تل‌آویو در منطقه کند.

جمهوری اسلامی ایران هم در این نشست، در دستیابی به اهداف مشخص متنی و فرامتنی خود، یعنی تثبیت صلح در سوریه، پررنگ‌سازی نقش تهران در تحولات و بازسازی این کشور، مقابله با زیاده‌خواهی‌های رژیم صهیونیستی در منطقه و برجسته‌سازی اثربخشی دیپلماسی پویای خود در منطقه موفق بود و به خوبی نقش تعیین کنندگی و بی بدیل خود در مدیریت بحران‌های منطقه‌ای از جمله بحران سوریه را برای بازیگران منطقه‌ای و هم فرامنطقه‌ای به نمایش گذاشت و از سویی توانست مزیت‌های راهبرد آسیامحوری و همسایه‌محوری به عنوان الگویی اثربخش در حل منازعات منطقه‌ای را به تصویر بکشد.

برنامه‌ریزی و برگزاری و مدیریت این نشست در شرایطی که جهان و منطقه با بحران‌های متنوع سیاسی، امنیتی و اقتصادی روبه‌رو است، امریکا در مدیریت بحران‌ها و حفظ ائتلاف‌های منطقه‌ای و جهانی با ناکامی مواجه است و ائتلاف کشورهای تحت تحریم روند موفقیت روزافزون خود را تجربه می‌کند، نوعی بن بست شکنی در سطح راهبردی محسوب می‌شود که به زودی آثار و برکات آن برای افکار عمومی روشن خواهد شد.

خبر

رئیس ستاد کل نیروهای مسلح:

خیال تهاجم به ایران را از مخیله دشمنان محو می‌کنیم

ما دستیابی به قله‌ای از بازدارندگی را هدف‌گذاری کرده‌ایم که حتی اگر برخی دشمنان نادان ذره‌ای خیال تهاجم به کشورمان را هم در ذهن داشته باشند، جرئت و جسارت چنین خیال‌پردازی‌ای را از مخیله آنان نیز محو کنیم.

سردار سرلشکر پاسدار محمد باقری رئیس ستاد کل نیروهای مسلح، با اشاره به روند تحولات دوران چهل‌ساله جنگ سرد و پس از آن و شکست هژمونی تک‌قطبی و آغاز روند افول قدرت امریکا و عقیم ماندن هزینه‌های ۱۰ هزار میلیاردی دولت این کشور در منطقه غرب آسیا و بازیابی قدرت چین و خروج روسیه از انفعال گفت: این رویدادها همگی دلیل و نشانه روشنی بر ورود دنیا به مرحله جدیدی با عنوان دوران گذار است.

سرلشکر باقری گفت: مرور رویدادهای سه‌ساله اخیر از جمله انهدام پهپاد راهبردی دشمن، نقش‌آفرینی موفق منطقه‌ای نیروهای مسلح در خشکی و دریا، مقابله موفق با تروریست‌های داعش و برقراری امنیت پایدار در کشور، مرزها و مناطق پیرامون مرز و ارتقای توان، آمادگی و قدرت جمهوری اسلامی ایران در حوزه‌های موشکی، پهپادی، دریایی، زمینی و... در ایجاد زمینه‌های ناکامی دشمن کاملاً تأثیرگذار بوده است. وی افزود: اگر مقابله موفق با تروریست‌های تکفیری در سوریه و عراق و اضمحلال حکومت آنها به دست سردار حاج قاسم سلیمانی - قهرمان ملت ایران ـ و همرزمانش اتفاق نمی‌افتاد، ما اکنون همسایه تروریست‌های داعش بودیم و اتفاقات بسیار ناگواری می‌توانست در سوریه و عراق بیفتد. وی با ابراز اینکه دوره غلبه فرصت‌ها ب